

helt til Hjælp enten ved den ene eller den anden Del af sin Gjærning, og der sidder saadan en Mand uden at være istand til en eneste Gang at kunne komme i Kirke hele Aaret rundt, det er en Tilstand, som jeg finder virkelig ikke er taalelig. For mit Vedkommende er jeg ikke istand til at kunne indse, at det skulde kunne skabe den almindelige Belvære noget, om man om Søn- og Selligdage helt ophævede alle Godstog; jeg kan ikke se, at det i nogen Henseende kan være til Ginder for, om man, ligesom man har givet Landpostbudene fri om Søndagen, i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne skaffede disse Postbude saa megen Frihed, at de ikke skulde udbringe Post i selve Kirketiden, og saaledes er der efter min Mening paa en eller anden Maade Kæmpelser, som kunne foretages, selv om man ikke vil gaa saa vidt at ophæve Godstogene, hvad der dog, saa vidt jeg veed, finder Sted i andre store og rige Lande: England, Skotland og Amerika, uden at det i mindste Maade har skadet den almindelige Velstand og Belvære. Der var en lille Bemærkning, som fremkom fra det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, som jeg vilde tilføje et Par Ord om; han sagde nemlig, at han vistnok havde kunnet forudse, at der vilde blive gjort den Indvending mod hans Forslag, at han skulde have undtaget Høst- og Høstlæstiden, hvori det maatte anses at eller ville anses at være nødvendigt, at Arbeidet foretages lige saa godt om Søndagen som om Sverdagen. Jeg er aldeles uenig i den Betragtning; dersom vi havde beholdt den gamle Bestemmelse, vilde jeg have været med til at foreslaa, at vi hverken undtog Saa- eller Høsttiden; thi jeg vover den Paastand, at det aldeles ikke er nødvendigt, og det støtter jeg ikke til en Theori, men til en lang Livserfaring. Det Forslag, som i Dag ligger for til Afstemning under Nr. 4, kan jeg for mit Vedkommende ikke gaa med til at stemme for; det forekommer mig, at det ikke er heldigt, at man paa den Maade, ved at give Tilladelse til at holde Dagdøren aaben, saaledes lader Loven ligesom give Anvisning til at omgaa Lovens Bestemmelser. Naar jeg stemmer for dette Lovforslag, er dette ikke i Erkjendelse af, at det i det Hele taget er godt, saaledes som det forlader dette Thing. Det staar for mig ikke som et Udtryk for den ene eller den anden Grundsetning, men som Noget af hvert, det er en Salohed, der som al Salohed baade i Loven og i Livet er noget nær det Uheldigste af Alt. Naar jeg imidlertid stemmer for det, da er det for den enkelte Bestemmelser Skyld i § 7, idet vi i den Henseende ere komne til en saa ubelig Opfattelse af Grundlovens Bestemmelser om Forsamlingsfrihed, saa at vi trænge til at faae en anden Bestemmelse, der kan bringe os paa ret Kjøb i den Henseende. Jeg vilde helst ønske, at det, som blev vedtaget af Thinget ved anden Behandling, blev staaende; men i ethvert Tilfælde ønsker jeg, at det maa lykkes under de

senere Forhandlinger at komme overens med Ministeren, saaledes at Loven udkommer, og det dermed forbundne Gode kan opnaas.

Winther: Hvad der har bevæget mig til at begjære Ordet i denne Sag, er i Serbeleshed den Omstændighed, at man tidligere har hørt udtale, at det skulde være urigtigt at give Love, hvorved man reformerede den Anordning, som bliver forandret ved nærværende Lovforslag. Jeg antager, at denne Lov vilde have været bedst, dersom man havde indskrænket den til, hvad der staar i den nuværende § 12, og havde ladet Alt det falde bort, der staar i de første 11 Paragrafer, saaledes at Loven kun var kommen til at bestaa af 1 Paragraf, som gik ud paa at have baade Forordningen af 26de Marts 1845, Lovene af 24de Mai 1854 og 29de December 1862 saavel som alle andre Lovbestemmelser om Selligholdelsen af Søn- og Selligdagene. Det forekommer mig, at der er flere Bestemmelser i Grundloven, som maa være fuldstændig betryggende med Hensyn til Samfundsordenen og Freden ogsaa om Søndagen, saaledes, at man slet ikke behøver disse særlige Love. Jeg havde tænkt paa at foreslaa en Endring af Loven i denne Retning, men da jeg jo har været Bidne til den Forhandling, der er foregaaet, forekom det mig at være overflødig; derfor har jeg ikke villet have den Uleilighed at stille Forslag, som vilde foranledige, at man kom til at udtale sig videre derom. Naar man nu paa Ny gaar til at behandle denne Sag ved en Lov, gjør man jo ikke Andet, end hvad man to Gange før har gjort. Har man havt Ret i at gjøre det før, har man ogsaa Ret i at gjøre det nu, men dersom man tidligere har havt Ret deri, har man det ogsaa nu. Jeg anser Loven for at være overflødig undtagen med Hensyn til den Bestemmelse, der findes i sidste Paragraf. Hvad Indholdet af de andre Paragrafer angaar, forekommer det mig at være baade ufyldestændigt i enhver Retning og desuden at gribe saaledes ind i Folks Frihed under Foregivende af, at det skal være til Gavn for den offentlige Fred, at det er mig i høi Grad imod at stemme for Loven; men jeg skal dog gjøre det, netop af den Grund, som blev udtalt af den ærede Taler, som havde Ordet før mig, nemlig, for at vi kunne faae Ende paa de Plagerier, der have været en Følge af det omtalte Cirkulære, og hvad dermed staar i Forbindelse. Det er saameget mere nyttigt, og jeg kan sige retfærdigt, at man kommer ud deraf, som det er en bekendt Sag, at der i mange Jurisdiktioner her i Landet ikke er sket saadanne Forbud som i andre, saaledes at Borgerne altsaa ere komne til at leve under forskjellige Forhold efter de forskjellige Steder, hvor de have levet, hvilket er aldeles urigtigt og uretfærdigt. — Med Hensyn til det Forslag, som er stillet under Nr. 2, forekom det mig, at det ærede Medlem,